INTERPELLATION
2020-02-11

Interpellation av Talla Alkurdi (S) om patientsäkerhet

Vårdplatsbrist har länge varit ett problem inom vården i Region Stockholm. I augusti år 2019 stod 1 103 vårdplatser stängda på akutsjukhusen i Region Stockholm[1]. Vårdpersonalen vittnar om att detta drabbar patienterna negativt med långa väntetider även vid svår sjukdom. Många patienter ligger kvar på akuten istället för att få en vårdplats eller att de skrivs ut för tidigt pga högt tryck på vårdplatserna. Kapaciteten räcker inte till.

När akutsjukhusen under förra året drabbades av sparkrav och storvarsel fick vårdpersonalen nog. De senaste månaderna har personal i Region Stockholm larmat om bristande patientsäkerhet på akutsjukhusen. Över 19 000 personer har anslutit sig till det s.k. Sjukvårdsuppropet och mer än 300 vittnesmål från personal har samlats in[2].

Vårdpersonalens enda formella sätt att rapportera vad som händer på golvet uppåt i leden är genom att skriva så kallade avvikelser i ett särskilt websystem. Vårdpersonalen uppger nu att det inte finns tillräckliga möjligheter att rapportera in alla de avvikelser som uppstår i vården i dagens pressade arbetssituation på akutsjukhusen. Dels är avvikelserna väldigt många men det finns heller ingen tid för inrapportering.

Vi socialdemokrater anser att det är av största vikt att avvikelser i vården rapporteras för att förbättringar ska kunna ske. Vi är även mycket oroliga över den oerhört ansträngda arbetssituationen på våra akutsjukhus.

Med anledning av ovanstående vill jag därför ställa följande frågor till ansvarigt regionråd:

- Är du nöjd med att vårdpersonalen på akutsjukhusen inte har tillräckliga möjligheter att rapportera problem inom vården genom avvikelsesystemet?

- Hur ska patientsäkerheten upprätthållas i vård region när vårdpersonalen inte hinner rapportera in avvikelser?

- Vilken information har du om hur avvikelserapporterna används i akutsjukhusens förbättringsarbete?

---

[1] https://www.sll.se/globalassets/1.-halsa-och-vard/rapporter-sommar/sommarrapport-2019/vardplatsrapport-v33-2019.pdf, https://www.sll.se/verksamhet/halsa-och-vard/nyheter-halsa-och-vard/2019/08/elfte-rapporten-om-sommarens-vard/

[2] https://www.sjukvardsuppropet.se/

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

- Vilka ambitioner har du att säkerställa att samtliga avvikelser i vården rapporteras?

Talla Alkurdi (S)

Region Stockholm

Vårdutvecklingsregionråd
Ella Bohlin (KD)

INTERPELLATIONSSVAR

2020-03-20 RS 2020-0155

Svar på interpellation 2020:1 av Talla Alkurdi (S) om patientsäkerhet

Talla Alkurdi har ställt följande frågor till mig:

- ***Är du nöjd med att vårdpersonalen på akutsjukhusen inte har tillräckliga möjligheter att rapportera problem inom vården genom avvikelsesystemet?***
- ***Hur ska patientsäkerheten upprätthållas i vår region när vårdpersonalen inte hinner rapportera in avvikelser?***
- ***Vilken information har du om hur avvikelserapporterna används i akutsjukhusens förbättringsarbete?***
- ***Vilka ambitioner har du att säkerställa att samtliga avvikelser i vården rapporteras?***

Avvikelserapporter görs inte i den omfattning som de borde gjorts, vid jämförelse med journaldata. Det finns ett förbättringsutrymme som varje klinik och enhet arbetar med och där goda resultat nåtts. Ledarskapet är en mycket viktig faktor för att strukturera arbetet och bedriva kontinuerligt systematiskt förbättringsarbete. Under mina många verksamhetsbesök i vården har jag sett fantastiska exempel på hur personal och ledning tillsammans leder utvecklingen. I sjukhusavtalen ersätter vi vårdenheter för att bedriva förbättringsarbete och utgöra en del i forskning. I Region Stockholm har avvikelserapporteringen ökat på våra akutsjukhus för varje år. Antalet vårdtillfällen inom slutenvård har minskat med 2,3 procent under 2019 jämfört med 2018. Bemanningen av läkare och sjuksköterskor har inte minskat i liknande grad. Det skedde en ökning med 380 helårsarbeten jämfört med prognos, främst Karolinska Universitetssjukhuset per 2019-08.

Vi har ett väl beprövat avvikelsesystem i Region Stockholm. Webbtjänsten HändelseVis är vårt gemensamma IT-stöd för risk- och avvikelserapportering. Syftet är att öka säkerheten för patienter och medarbetare. Här hanteras också patienters klagomål och synpunkter.
I HändelseVis kan och ska alla medarbetare inom hälso- och sjukvården rapportera olika typer av risker och avvikelser. Rapporterna handläggs av närmaste chef eller motsvarande som analyserar, beslutar om lämpliga åtgärder samt följer upp resultatet.
HändelseVis ger statistik som utgör underlag vid förbättringsarbete och systemet skapar förutsättningar för strukturerad avvikelsehantering. Målet är att öka säkerheten för både patienter och medarbetare.
Med den nya e-tjänsten Synpunkter och klagomål kan patienter och invånare via 1177.se även framföra klagomål och synpunkter på vården, ge beröm eller förslag till förbättringar. Vårdgivaren hanterar inkomna synpunkter och klagomål i HändelseVis. Svar skickas via HändelseVis direkt till patientens/invånarens inkorg på 1177.se. Nyttan är ökad tillgänglighet och inflytande för patienter och invånare, säker kommunikationsväg via 1177 och att vården skickar kvittens med ärendenummer att ärendet är mottaget till anmälaren. Detta gör det enklare att möta kravet på fyra veckors svarstid. Diarieföring via HändelseVis, systematisk och enhetlig ärendehantering i HändelseVis, statistik i HändelseVis som ger underlag för att utveckla och stärka kvalitet och patientsäkerhet är andra fördelar med systemet.

Det är vårdchefen som ansvarar för hanteringen och uppföljningen. Syftet är att minska vårdskador samt att definiera områden där förbättring av rutiner och vårdprocesser är nödvändiga. Avvikelser görs också då en skada kunde ha inträffat, men inte gjorde det.

Vi har också ett system som verkar proaktivt, innan en avvikelse inträffat. Det är ett strukturerat riskbedömningsinstrument för fallskador och trycksår som tillsammans med klinisk erfarenhet och kunskap om relevanta riskfaktorer ska förhindra trycksår och vårdrelaterade riskmoment. I Sverige är modifierade Nortonskala (MNS) och Riskbedömning Trycksår skala (RBT) vanligt förekommande och validerade riskbedömningsinstrument.
Det är var och ens ansvar att rapportera in i dessa system. Det är bara så vi kan få en uppfattning om omfattningen av avvikelser.
Systemet används inom samtliga förvaltningar och bolag som tillhör Region Stockholm samt ett mindre antal privata vårdgivare. Rapporterna handläggs av närmaste chef eller motsvarande som analyserar, beslutar om lämpliga åtgärder samt följer upp resultatet.

Det är viktigt att vården arbetar strukturerat och efter bästa praxis, att lära av goda exempel samt att ett kontinuerligt förbättringsarbete pågår. I sjukhusavtalen ingår ersättning för kontinuerligt förbättringsarbete. Patientnämnden är ett viktigt organ för anmälningar från patienter.
Jag har kontinuerlig kontakt med sjukhusledningarna samt hälso- och sjukvårdsdirektören angående patientsäkerhet och hur patientsäkerheten uppfylls på våra akutsjukhus.
Jag gör frekventa vårdbesök, samt har kontinuerlig kontakt med Hälso- och sjukvårdsdirektören.
Genom att ge ersättning för förbättringsarbete, genom att följa patient- och vårdpersonalens rapportering om vårdskador som inkommer till Patientnämnden och till IVO, genom verksamhetsbesök, genom dialog med Sjukhusdirektörer och Hälso- och sjukvårdsdirektör, genom mejl och brev från allmänheten, får jag en översikt av patientsäkerhetsläget i Region Stockholm.

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd antog i februari en ny regional handlingsplan för patientsäkerhet. Ett mycket viktigt dokument som kommer ha stor betydelse för patientsäkerhetsarbetet i regionen. Syftet med den regionala handlingsplanen för ökad patientsäkerhet är att stärka och stödja det regionala patientsäkerhetsarbetet på övergripande, huvudmannanivå och därmed även hos de enskilda vårdgivarna i regionen. Varje enskild vårdgivare i Region Stockholm ska identifiera vilka aktiviteter som måste vidtas lokalt, med fördel i form av en lokal handlingsplan för ökad patientsäkerhet, för att bidra till att regionens mål uppnås.
Handlingsplanens övergripande mål sammanfattas enligt följande *”att ingen patient ska behöva drabbas av vårdskador”.* Detta är den vision och det mål som såväl jag som regionen har för patientsäkerheteten.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Ella Bohlin